

Pelastustoimen uudistus

Aika	Keskiviikko 16.8.2017, klo 10.00 - 13.00, kokous 12
Paikka	Sisäministeriö, Kirkkokatu 12, neuvotteluhuone Ritari.
Puheenjohtaja	Esko Koskinen, sisäministeriö, pelastusylijohtaja
Esittelijä	Taito Vainio, sisäministeriö, hankejohtaja
Jäsenet	Paikalla Mika Kättö, sisäministeriö Jaakko Pukkinen, pelastusjohtajat, pj. Simo Weckstén, Helsingin pelastuslaitos, pelastusjohtajat vpj. Timo Reina, Suomen Kuntaliitto Petteri Helisten, Oulu-Koillismaan pelastuslaitos Jari Sainio, Varsinais-Suomen pelastuslaitos Jukka Koponen, Pohjois-Savon pelastuslaitos Olli-Pekka Ojanen, Pirkanmaan pelastuslaitos
	Poissa Janne Koivukoski, sisäministeriö

ASIAT

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Esko Koskinen avasi kokouksen klo 10.05.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin sellaisenaan.

3 Sote- ja maakuntauudistuksen aikataulumuutoksen vaikutus pelastustoimen uudistukseen

Hallitus päätti neuvottelussaan 5.7.2017 jatkaa sote- ja maakuntauudistusta siten, että uudistus tulee voimaan 1.1.2020 alkaen. Päätös tarkoittaa sitä, että sote- ja maakuntalakipaketit samoin kuin pelastustoimen järjestämislaki jäävät odottamaan valinnanvapauslakia.

Valtion lupa- ja valvontavirastoa koskevan lainsäädännön aikataulusta odotetaan poliittista päätöstä pikapuoliin. Mielialueet jakautuvat asiassa: osa kannattaa sitä,

että valtion lupa- ja valvontavirastoa koskeva lainsäädäntö voisi edetä jo ennen muuta lakipakettia ja osa taas katsoo, että se ei ole toivottavaa. Asia koskee niin montaa hallinnonalaa, että on melko todennäköistä, että valtion lupa- ja valvontavirastoa koskeva osuus ei etene ennen muuta lakipakettia.

- Lainsäädännön valmistelu (Mika Kättö)

Pelastuslain järjestämislaki on ollut eduskunnan käsittelyssä. Peruslakivaliokunta edellytti, että järjestämislain 3 § on ehdotettua täsmällisemmin määriteltävä eli millaisia palveluita kokoaminen voi koskea. Pelastustoimen järjestämislakiin tehdään perustuslakivaliokunnan edellyttämät muutokset eduskunnan valiokunnissa ministeriön vastinemenettelyllä.

Pelastuslain versio on valmis ja käännetty ruotsiksi. Hallituksen heinäkuun päätöksen perusteella pelastuslaki ei lähde kuitenkaan lausunnolle syksyllä vaan todennäköisesti vasta 2018.

- JTS-simulointi (Taito Vainio)

Todettiin, että JTS-simuloinnin aikataulu menee myös uusiksi. Pelastuslaitoksille on ilmoitettu alustavasti sovittujen tilaisuuksien peruuttamisesta ja aikatauluun palataan tarkemmin myöhemmin. Valtiovarainministeriön aloitustilaisuus pidetään Helsingissä Paasitornissa 7.9.2017 klo 10 - 15. Todettiin se, että aikataulun muutos on JTS-prosessin näkökulmasta hyvä asia, koska nyt simulointi on todellinen simulointi ja vasta vuoden päästä tehdään ensimmäinen todellinen JTS-prosessi.

- Uudistuksen työryhmien aikataulu (keskustelu)

Esitys

Hanke esitti, että työryhmien työsuunnitelmat ja aikataulut pidetään ennallaan, koska hanke on PSR:n rahoittama ja joka tapauksessa vuoden 2018 lopussa tulee kolme vuotta täyteen, jolloin PSR:n rahoitus hankkeelle loppuu. Tämän jälkeen joidenkin asiakokonaisuuksien valmistelu jatkuu mutta valmistelu tapahtuu jollakin muulla tavalla kuin hankkeessa

Päätös

Päätettiin, että toimitaan esityksen mukaisesti.

4 Omavalvontaohjelman valmistelu (Jaakko Pukkinen)

Jaakko Pukkinen esitteli omavalvontaohjelman valmistelua (esitys liitteenä). Pelastusjohtajat ovat maaliskuun kokouksessaan päättäneet, että pelastuslaitosten kumppanuusverkoston toimihenkilöt hankkeistavat valmistelun yhteistyössä sisäministeriön ja pelastustoimen kumppanuusverkoston kehittämisen ja tutkimusverkoston (KeTu) asiantuntijoiden kanssa. Valmistelussa tulisi ottaa huomioon valtakunnalliset laatujärjestelmät, joiden ideoita soveltaen on mahdollista tuottaa pelastustoimen omavalvontaohjelman perusteet. Ohjelmaa valmisteltaessa olisi varmistettava, että ohjelman tuottamat tulokset ja antamat arviot kehityssuunnista olisivat yleisesti ymmärrettävissä.

Esitys

Perustetaan ohjausryhmä s-postimenettelyllä. Mukana ovat SM, pelastuslaitokset (johto/KeTu-verkosto), pelastustoimen kumppanuusverkoston toimihenkilö ja pelastusopisto.

Järjestetään seminaari/workshop syksyllä 2017. Seminaarissa olisi luentoja oma-avontaa jo hyödyntäviltä toimialoilta ja yksityissektorilta sekä workshop, jossa kootaan alustavat näkemykset oma-avontaohjelman hyödyntämisestä ja sen sisällöstä. Lisäksi kootaan työryhmä tai useampia tarpeen mukaan.

Esivalmistelu esitellään pelastusjohtajien päätöksentekoeleimissä sekä tuodaan uudistushankkeen ohjausryhmälle vuoden loppuun mennessä. Ohjausryhmä päättää jatkovalmistelusta.

Päätös

Päätettiin oma-avontaohjelman valmistelusta esityksen mukaisesti.

5 Palvelutasopäätös ja mittarit (Taito Vainio)

Ohjausryhmälle tuotiin palvelutasoon ja mittareihin liittyvä valmistelutyön aloitus tiedoksi.

Palvelutasopäätös ja palvelutasoa kuvaavat mittarit liittyvät JTS-prosessiin hyvin kiinteästi. Pelastustoimen järjestämislain mukaan pelastustoimen linjauksista tehdään hallituskausittain valtioneuvoston päätös, joka luonnollisesti tulee heijastumaan ja vaikuttamaan palvelutasopäätöksiin. Palvelutasopäätösprosessi on rytmittävä siten, että palvelutasopäätökset tullaan jatkossa tekemään suunnilleen samaan aikaan kaikissa maakunnissa. Tämän lisäksi palvelutason arviointi ja siitä tehtävät johtopäätökset JTS-prosessia varten edellyttävät sitä, että palvelutasopäätösten sisältö ja rakenne on oltava yhdenmukainen. Palvelutasopäätöksen sisältöä ja rakennetta varten aletaan valmistella sisäministeriön asetusta. Työtä tukee perustettava työryhmä.

Palvelutasopäätöstä kuvaavia mittareita arvioidaan myös perustettavassa työryhmässä ja hyödynnetään soveltuvin osin pelastustoimessa tehtyä mittarityötä.

Palvelutasopäätösasetusta valmistelemaan työryhmään kutsutaan pelastuslaitoksista kaksi edustajaa ja pelastuslaitoksia pyydetään tekemään esitys kutsuttaviksi henkilöiksi sisäministeriölle.

Palvelutasopäätösasetuksen valmistelu tapahtuu sisäministeriön normaalilla säädösvalmistelulla.

6 ICT-tilannekatsaus ml. johto-/tilannekeskukset (Teemu Luukko)

Teemu Luukko toi ohjausryhmälle tiedoksi ICT-tilannekatsauksen:

- Aikataulumuutos ei vaikuta pelastustoimen tavoitelaan. Toteutuksessa olevat ERICA, KEJO, TUVE ja TITU jalkauttamiset ja käyttöönotot tehdään nykyorganisaatioilla, koska kaikkien käyttöönotto ennen 1.1.2020. KEJO ja TUVE menee todennäköisesti vuoden 2020 puolelle.
- VM asetti toukokuussa maakunta- ja sotedigimuutosprojektin, jossa aiemmat sote-digi- ja maakuntadigityö yhdistettiin yhdelle projektille.
- Vuodelle 2017 sisäministeriö ei saanut rahoitusta lisätalousarviossa. Alun perin tehtiin seuraavat esitykset:
 - 2017: 1 M€(muuttui vuoden mittaan 0,4 M€)
 - 2018: 5,5 M€
 - 2019-2020: 17,5 M€
- VM:n talousarvioesitys sisältää pelastustoimelle vuonna 2018: 3 M€ joka on sisäministeriön esityksen mukainen. 3 miljoonaa perustuu siihen, että rahatarve tulee aikataulun myöhentymisen takia venymään ja tässä vaiheessa vuodelle 2018 näyttäisi olevan riittävä.
- VALTORIN TUVE-esisuunnitteluprojektia varten on VM:ltä erillisrahoitus. Projekti jatkuu 31.12.2017 saakka. Ohjaus tapahtuu pelastustoimen uudistushankkeen tietohallintoryhmän kautta.
- Parhaillaan on työn alla kokonaisarkkitehtuurityönkalun ja -asiantuntijatyön hankkiminen, jonka maksaa sisäministeriön tietohallinto.
- Tietohallintotyöryhmässä on meneillään
 - Asiakas on keskiössä konsepti
 - Esisuunnittelu valmis 30.9.2017
 - tietohallintoryhmän käsittely
 - Linjattavaksi / päätettäväksi ohjausryhmälle
 - Tekninen tilannekuva
 - Karkea kuvaus valmis 30.9.2017
 - tietohallintoryhmän käsittely
 - pelastustoiminnan johtamisen työryhmälle
- Tilanne- ja johtokeskusasiasta todettiin, että:
 - Pelastustoimen kaikki suunnittelussa tai toteutuksessa olevat tietojärjestelmät ovat ns. "organisaatioriippumattomia".
 - ERICA, KEJO, TUVE....
 - Pelastustoimi on yksi yhteinen toimiala / organisaatio
 - Tietoja / näkyvyyksiä hallinnoidaan käyttöoikeuksien mukaan
- Tilanne- ja johtokeskussuunnittelu tulee lähteä toiminnallisesta määrittelystä:
 - Hallinnollinen ja toiminnallinen organisaatiot sekä niiden tehtävät ja vastuut
 - Toiminta
 - Tietotarpeet ml. käsitteet
 - Tieto

7 Muut asiat

Todettiin, että sisäministerin vierailut maakuntiin toteutuu alustavaa suunnitelmaa myöhemmin. Asiasta tullaan lähettämään kirje maakuntiin ja muille asianomaisille tahoille elokuun aikana.

Sovittiin, että seuraava kokous on 14.9.2017 Helsingin keskuspelastusasemalla klo 10 - 12. Simo Weckstén kutsui ohjausryhmän jäsenet klo 12.00 alkavaan Helsingin väestönsuojelun vuosipäivän ajankohtaisseminaariin.

Seuraavat kokoukset ovat:

14.9.17, klo 10 - 12, Helsingin keskuspelastusasema
11.10.17 , klo 16 - 18, Jyväskylä
15.11.17, klo 10 - 13, SM
13.12.17 klo 10 - 13, SM

Puheenjohtaja

Esko Koskinen
Pelastusylijohtaja

Esittelijä

Taito Vainio
Hankejohtaja

Jakelu

Ohjausryhmän jäsenet
Hankeryhmä jäsenet